

NEZISKOVÉ ORGANIZÁCIE, SAMOSPRÁVY OBCÍ A STAROSTLIVOSŤ O ZNEVÝHODNENÝCH OBYVATEĽOV

ETP Slovensko pomáha samosprávam obcí:

- školenia pracovníkov obecných úradov
- poskytovanie informácií a sprostredkovanie kontaktov
- realizácia sociálnych služieb, pracovného, právneho a zdravotného poradenstva pre znevýhodnených obyvateľov obcí
- príprava a tvorba projektov
- príprava Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí (PHaSR)

- strategický dokument rozvoja obce
- komplexný dokument
- strednodobý dokument
- povinný dokument podľa Zákona č.503/2001 z.z.

ETP Slovensko pomáhalo pri príprave PHaSR v obciach

- Spišský Hrhov
- Spišské Tomášovce
- Iľiašovce
- Prakovce
- Rudňany
- Stará Ľubovňa
- Levoča
- Spišské Podhradie
- Nálepškovo
- Ostrovany
- Lemešany
- Záhradné
- Spišský Štvrtok
- Spišská Nová Ves

Princípy pri tvorbe PHaSR

- prístup zdola nahor podľa základnej myšlienky, že najlepším odborníkom na život v obci je samotný obyvateľ obce
- voľný prístup na pracovné stretnutia pre všetkých záujemcov z obce
- otvorený a dobrovoľný pracovný tím

Ďalšie princípy tvorby PHaSR

- pracovný tím bol zložený z rôznych zástupcov obyvateľov obce podľa pohlavia, veku, vzdelania, profesie a záujmov
- počet stretnutí pracovného tímu: 10 – 15 po 3 – 6 hodín
- počet členov pracovného tímu: 8 – 25
- výsledky dotazníkového prieskumu boli zapracované do PHaSR
- slohové práce detí základnej školy na tému *Ako si predstavuje život v obci o 20 rokov* boli inšpiráciou pre tvorbu PHaSR
- nezávislý expert facilitoval stretnutia pracovného tímu
- pracovná verzia PHaSR bola predložená na verejnú diskusiu pred celou obcou a dodatočné pripomienky obyvateľov boli zohľadnené
- záverečný dokument PHaSR bol schválený obecným zastupiteľstvom ako záväzný dokument
- text PHaSR bol publikovaný a je verejne dostupný
- PHaSR je každoročne aktualizovaný

PHaSR a znevýhodnené skupiny obyvateľov

- účasť znevýhodnených obyvateľov na samotnej tvorbe PHaSR v pracovných tímoch
- vyplňanie dotazníkov
- verejná diskusia a pripomienkovanie

PHaSR je nástrojom na presadenie potrieb a záujmov znevýhodnených skupín obyvateľov pre vylepšenie svojho života v obci

Príklad č.1: PHaSR a Jablonov

Problémy:

OBLASŤ: sociálna oblasť, zdravotníctvo

Chýba komunitné centrum – komunitná práca v obci

OBLASŤ: ekonomická aktivita

Nedostatok pracovných príležitostí v obci

OBLASŤ: technická infraštruktúra

Nevyhovujúce časti existujúcej technickej infraštruktúry

Nedobudované články technickej infraštruktúry

OBLASŤ: sociálna oblasť, zdravotníctvo

Cieľ 2: Vybudovať komunitné centrum v obci

- vypracovať technickú dokumentáciu rekonštrukcie budovy bývalej školskej jedálne na komunitné centrum
- vypracovať projekt vybudovania komunitného centra v priestoroch bývalej jedálne a predložiť ho v rámci aktuálnych grantových schém
- vybudovať sociálne zariadenia v rámci komunitného centra
- zrealizovať rekonštrukciu budovy za účelom zriadenia komunitného centra (strecha, okná, omietky, podlahy)
- nainštalovať technické zariadenia v komunitnom centre

Splnené: 11.12.2006 bolo slávnostne otvorené komunitné centrum v obci Jablonov

PHaSR a Jablonov
OBLASŤ: technická infraštruktúra

Cieľ 1: Dobudovať kanalizáciu v obci

- vypracovať technickú dokumentáciu odkanalizovania rómskej osady
- vypracovať projekt kanalizácie rómskej osady a predložiť ho v rámci aktuálnych grantových schém
- zrealizovať odkanalizovanie rómskej osady

Cieľ 2: Vybudovať vodovod v rómskej osade

- vypracovať technickú dokumentáciu vybudovania a zosieťovania vodovodu v rómskej osade
- vypracovať projekt vybudovania a zosieťovania vodovodu v rómskej osade a predložiť ho v rámci aktuálnych grantových schém
- zrealizovať projekt vybudovania vodovodu v rómskej osade

Cieľ 3: Vybudovať cestu k rómskej osade

- vypracovať technickú dokumentáciu vybudovania cesty k rómskej osade
- vypracovať projekt vybudovania cesty k rómskej osade a predložiť ho v rámci aktuálnych grantových schém
- zrealizovať projekt vybudovania cesty k rómskej osade

Splnené: V lete 2006 bola vybudovaná cesta k rómskej osade

PHaSR a Jablonov

OBLASŤ: ekonomika

Cieľ 2: Vytvoriť systém podpory začínajúcich podnikateľov

- zriadiť pracovno poradenský servis pre obyvateľov v rámci komunitného centra

Cieľ 4: Vytvoriť obecný podnik

- získať informácie o podmienkach zriadenia a fungovania obecného podniku
- získať informácie o fungovaní obecných podnikov v okolitých samosprávach
- v súvislosti so sumármi zdrojov vypracovať podnikateľský zámer obecného podniku
- nájsť vhodnú právnu formu založenia obecného podniku
- inštitucionalizovať obecný podnik v obci
- vytvoriť prevádzku výroby dlažby a dlaždíc prostredníctvom obecného podniku

Splnené: V komunitnom centre je vytvorený klub práce v ktorom od decembra 2006 pracuje personálny poradca. Vo februári 2007 bol predložený projekt na Úrad vlády SR so zámerom vytvorenia obecného podniku.

PHaSR a Spišský Štvrtok

Oblasť: Sociálna infraštruktúra

Problém: Nedostatočné zabezpečenie sociálnych služieb a potrieb v obci.

Strategický cieľ: Plne uspokojiť sociálne potreby obyvateľov.

Cieľ 1: Zabezpečiť doplnkové služby v sociálnej sfére podľa skutočných potrieb obyvateľov obce.

- Zabezpečiť prípravu a realizáciu výstavby sociálnych bytov s možnosťou opatrovateľskej služby pre starších a odkázaných spoluobyvateľov.
- Podporiť zriadenie agentúry domácej opatrovateľskej služby formou návštevných služieb a sociálneho kontaktu so samostatne žijúcimi osobami.
- Podporiť zriadenie a prevádzku Komunitného sociálneho klubu na aktivizáciu a podporu činnosti starších skupín obyvateľov, dôchodcov a sociálne znevýhodnených obyvateľov obce.

Splnené: V roku 2005 bolo postavených 24 sociálnych bytov. Od roku 2004 je v prevádzke komunitný sociálny klub v obci s jedným zamestnancom na plný úväzok, ktorý poskytuje služby pre sociálne odkázaných obyvateľov (naviac v rámci projektu HSP).

PHaSR a Prakovce

Oblasť: Sociálna infraštruktúra

Strategický cieľ: Systematicky presadzovať aktívnu politiku rozvoja obce s možnosťou

uplatnenia a kvalitného života všetkých obyvateľov.

Cieľ 3: Rozširovať sociálne služby pre starších a zdravotne hendikepovaných obyvateľov.

- Podporiť prevádzku a aktivity Komunitného sociálneho klubu so zameraním na aktívne a spoločné prežívanie životných okamihov starších obyvateľov.

Cieľ 5: Systematicky podporovať mladé rodiny s definovaným prínosom pre rozvoj obce.

- Rozšíriť aktivity Komunitného centra pre skupiny mladých ľudí podľa ich záujmu a potrieb.

PHaSR a Prakovce

Cieľ 6: Zabezpečiť plnú integráciu minoritnej skupiny obyvateľov do života obce.

- Zostaviť pracovnú skupinu zloženú z predstaviteľov všetkých subjektov a spoločenských skupín na prípravu, koordináciu a realizáciu aktivít pomoci pre obyvateľov rómskej menšiny.
- Spracovať komunikačnú stratégiu na vzájomné zblíženie a pochopenie kultúrno-historických odlišností vývoja minoritnej skupiny obyvateľov obce na princípoch rovnoprávnosti, solidarity a subsidiarity v podmienkach obce.
- Organizačne zabezpečiť verejnú diskusiu na vybrané okruhy otázok spolužitia minority a obyvateľov obce s účasťou nestranného moderátora, s podporou kultúrnej prezentácie súborov a skupín oboch strán.
- Osloviť lídrov rómskej komunity a motivovať ich pre aktívnu spoluprácu na riešení deklarováných problémov.
- Zabezpečiť priebežné vzdelávanie a metodickú pomoc pre vybraných lídrov v nadväznosti na kompetencie a možnosti orgánov miestnej samosprávy.
- Vytvoriť reálne podmienky pre majetko-právne vysporiadanie pozemkov a stavieb v lokalite rómskej osady.

PHaSR a Prakovce

Cieľ 6: Zabezpečiť plnú integráciu minoritnej skupiny obyvateľov do života obce.

- Zabezpečiť dodávku pitnej vody a jej efektívne využívanie do vysporiadaných domácností a objektov v rómskej osade.
- Zabezpečiť prístup k pitnej vode a zlepšiť osobnú hygienu obyvateľov rómskej komunity vybudovaním strediska osobnej hygieny s osobitným prevádzkovým režimom, s finančnou podporou z dostupných zdrojov SR a EÚ.
- Podporiť svojpomocné opravy a rekonštrukcie rómskych obydlí formou malých obecných grantov a pôžičiek.
- Spracovať projektový zámer na získanie grantu z fondov EÚ na terénne úpravy, vybudovanie a opravu miestnej infraštruktúry v rómskej osade.
- Podporiť založenie a činnosť rómskeho občianskeho združenia na podporu pracovných aktivít a dobrovoľníckej práce pri zveľaďovaní obydlí a životného prostredia.
- Podporiť rozvoj kultúrneho života rómskej minority vytvorením priestorových a technických podmienok pre činnosť záujmových skupín a súborov.

PHaSR a Prakovce

Cieľ 6: Zabezpečiť plnú integráciu minoritnej skupiny obyvateľov do života obce.

- Podporiť dobrovoľnícke brigády obyvateľov rómskej osady na vyčistení priestorov okolo svojich obydľí a zvýšiť mieru zapojenia minority do aktivačných prác na úprave obce, ochrane pred prívalem vodami, údržby zelene a pod.
- Podporovať projekty a aktivity OZ na rozvoj vzdelanosti, dokončenia vzdelania, obnovu pracovných zručností, zvyšovanie kvalifikácie a rozvoj osobnej zodpovednosti obyvateľov minority v obci.
- Pravidelne vyhodnocovať aktivity, opatrenia, realizované práce a výsledky v spolupráci s rómskou komunitou formou predkladania písomnej správy na verejnom zhromaždení obyvateľov obce.
- Zapracovať pripomienky a návrhy obyvateľov obce do krátkodobého plánu aktivít pre podporu integrácie rómskej komunity do života obce.
- Rozšíriť komisie obecného zastupiteľstva o aktivistov, odborníkov a predstaviteľov z radov rómskej komunity za účelom operatívnejšieho riešenia otázok rozvoja obce a komunity.

Splnené: V obci bolo zriadené komunitné centrum a jednotlivé úlohy sa s väčším aj menším úspechom plnia.

Príklad č.2: PHaSR a Stará Ľubovňa

Súčasťou PHaSR je kapitola ROMAGENDA:

Strategický cieľ ROMAGENDY: Plná integrácia rómskej komunity do života mesta

Cieľ 1: Zabezpečenie povinnej predškolskej výchovy detí (do 6 rokov)

Cieľ 2: Systematická pomoc a starostlivosť o deti ZŠ (do 15 rokov)

Cieľ 3: Zriadenie komunitného centra

Cieľ 4: Kvalifikačné kurzy a pracovná motivácia

Cieľ 5: Zlepšenie životných podmienok v rómskej osade aktivizáciou miestneho obyvateľstva

Príklad č.2: PHaSR a Rudňany

Súčasťou PHaSR v oblasti služieb je

Cieľ 3: Zriadiť centrum aktivity a pohody pre mládež a ostatné vekové skupiny obyvateľov

Úloha 1: Preveriť lokalizáciu a stav vytipovaných objektov, vhodných pre zriadenie centra

Úloha 2: Spracovať projektový zámer na rekonštrukciu a dobudovanie centra

Úloha 3: Spracovať návrh technicko-organizačného, personálneho a finančného zabezpečenia prevádzky centra v súčinnosti so združeniami v obci

Úloha 4: Zabezpečiť otvorenie centra a medializáciu plánovaných aktivít a programov pre jednotlivé skupiny obyvateľov

Úloha 5: Podporiť spracovanie projektových zámerov na zvyšovanie ponuky služieb a vzdelávacích aktivít v oblasti rozvoja ľudských zdrojov pracovníkov a užívateľov centra

